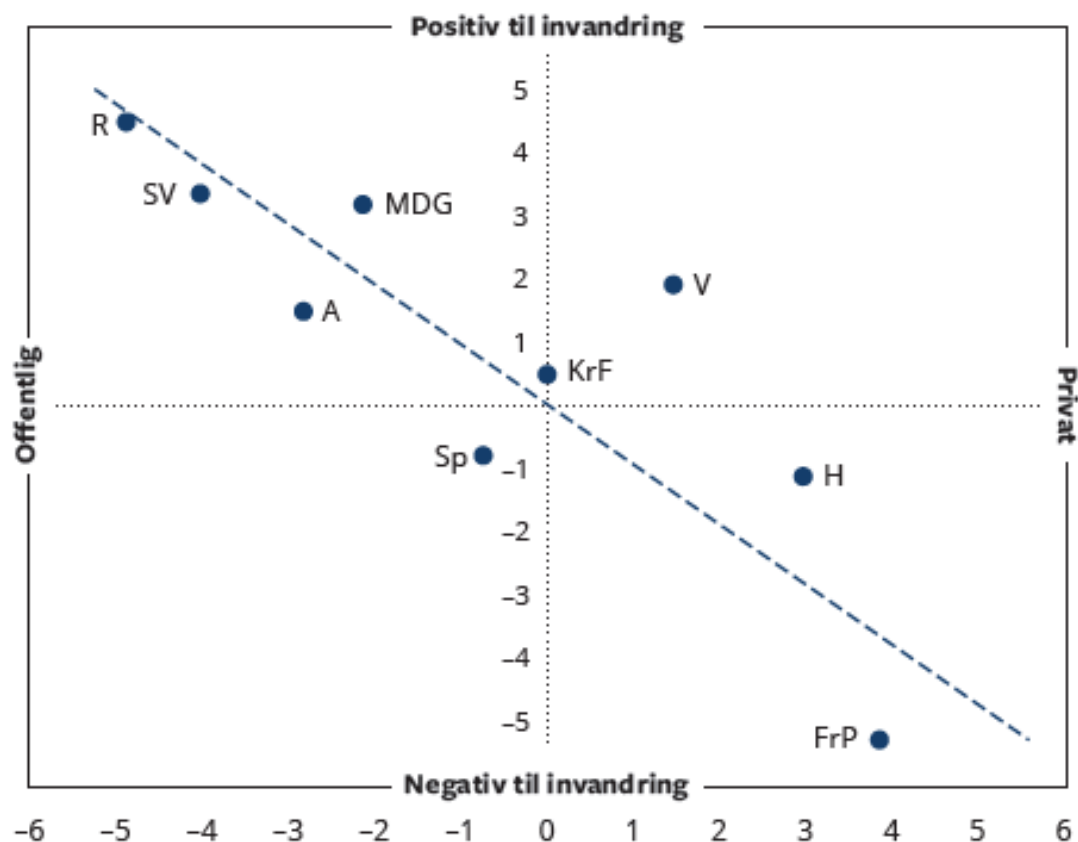

Velgernes plassering i et flerdimensjonalt politisk rom

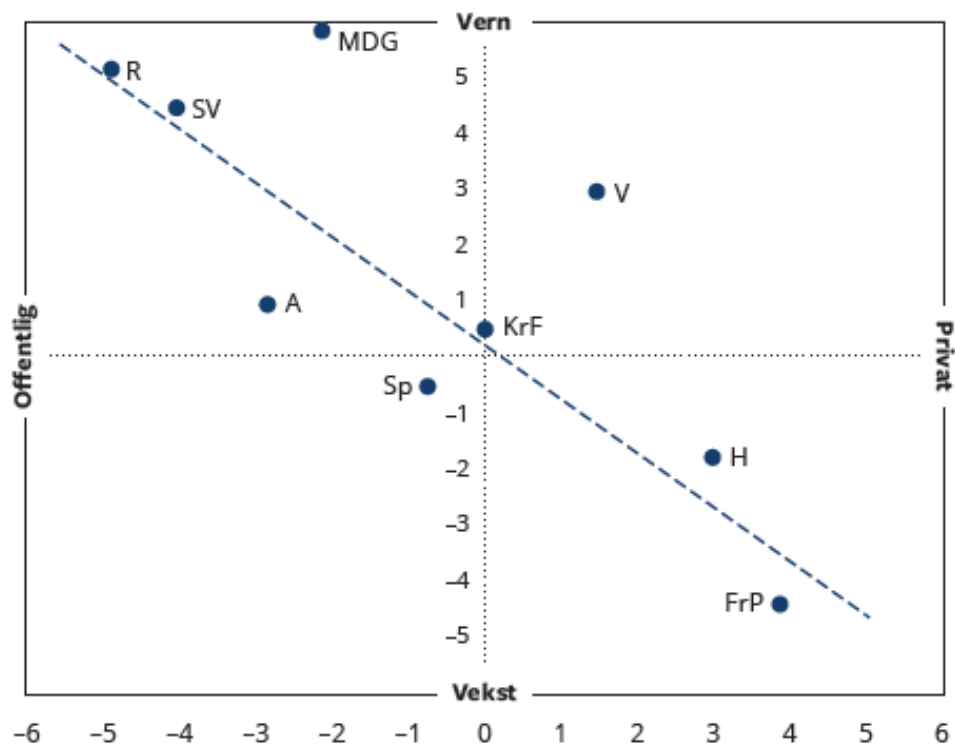
I norsk valgforskning har det helt fra begynnelsen vært understreket at norsk politikk er flerdimensjonal. Det er ikke nok å se på partienes plassering langs en klassisk høyre-venstreakse. Over tid har valgernes plassering langs de ulike aksene vært overraskende stabil, selv om det også skjer forflytninger langs dem. I figurene under viser vi valgernes gjennomsnittlige plassering (eller rettere avvik fra gjennomsnittet) ved valget i 2017 på fire ideologiske akser: offentlig vs. privat, positiv vs. negativ til innvandring, positiv vs. negativ til klima/miljøvern (vekst vs. vern) og sekulær vs. religiøs.

Figurene er hentet fra kapittel 3 «Politiske stridsspørsmål, ideologiske dimensjoner og stemmegivning», skrevet av Bernt Aardal, Johannes Bergh og Atle Haugsgjerd, i boken *Velgere og valgkamp*, Cappelen Damm Akademisk, Oslo, 2019 (redigert av Johannes Bergh og Bernt Aardal).

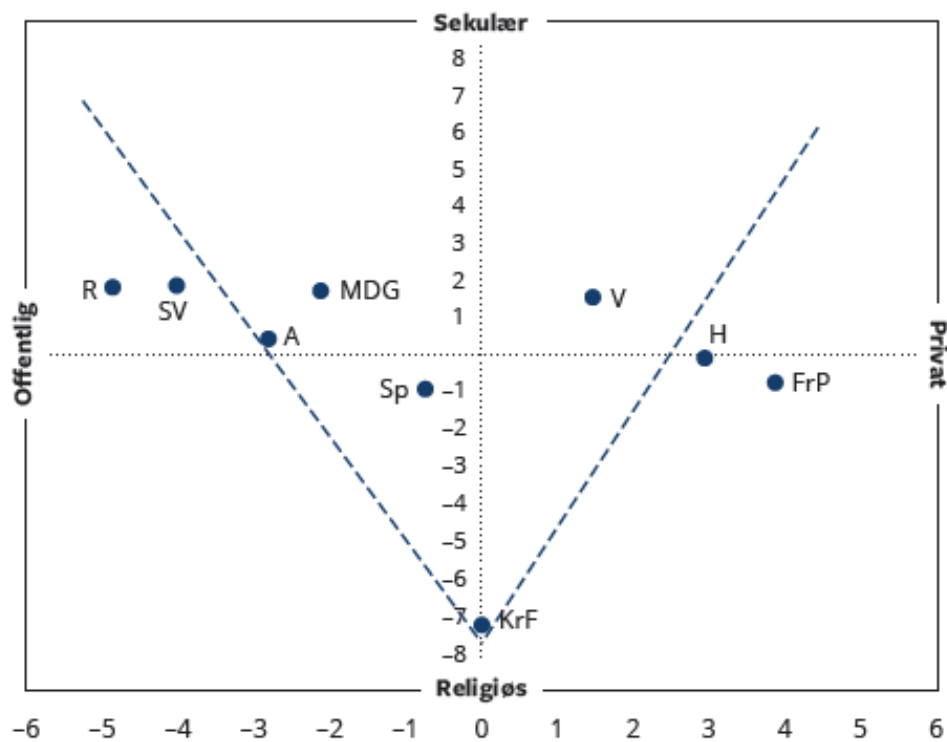
Figur 3.7 Velgernes plassering på offentlig–privat-dimensjonen og innvandringsdimensjonen. Avvik fra gjennomsnittet. 2017. N = 1553.

Figur 3.8 Velgenes plassering på offentlig-privat-dimensjonen og miljø- og klimadimensjonen. Avvik fra gjennomsnittet. 2017. N = 1553.

Figur 3.9 Velgenes plassering på offentlig-privat-dimensjonen og religiøs-sekulær-dimensjonen. Avvik fra gjennomsnittet. 2017. N = 1553

Referanser:

- Aardal, B., Bergh, J. & Haugsgjerd, A. (2019). Politiske stridsspørsmål, ideologiske dimensjoner og stemmegivning. I J. Bergh & B. Aardal (red.), *Velgere og valgkamp. En studie av stortingsvalget 2017*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Aardal, B. (2015). Offentlig opinion – folkets vilje eller tilfeldige ytringer? I B. Aardal & J. Bergh (red.), *Valg og velgere. En studie av stortingsvalget 2013* (s. 49-75). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Aardal, B. (2011). Folkeopinionen - demokratiets grunnvoll. I B. Aardal (red.), *Det politiske landskap. En studie av stortingsvalget 2009* (s. 65-96). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Aardal, B. (2007). Ideologiske dimensjoner og stemmegivning: Gir store velgervandringer nye mønstre? I B. Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005* (s. 81-109). Oslo: N.W. Damm & Søn.
- Aardal, B. (2007). Holdninger og ideologisk struktur. I B. Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005* (s. 59-80). Oslo: N.W. Damm & Søn.
- Aardal, B. (2003). Flyktige stemningsbølger eller politiske grunnverdier? I B. Aardal (red.), *Velgere i villrede... En studie av stortingsvalget 2001* (s. 47-81). Oslo: N. W. Damm & Søn.
- Aardal, B. (2003). Ideologi og stemmegivning. I B. Aardal (red.), *Velgere i villrede... En studie av stortingsvalget 2001* (s. 83-106). Oslo: N. W. Damm & Søn.
- Aardal, B. (1999). Stridsspørsmål og ideologisk struktur. I B. Aardal, H. Valen, H. M. Narud & F. Berglund (red.), *Velgere i 90-årene*. Oslo: NKS-Forlaget.
- Aardal, B. (1999). Holdningsprofiler og stemmegivning. I B. i. s. m. H. V. Aardal, Hanne Marthe Nartud og Frode Berglund (red.), *Velgere i 90-årene*. Oslo: NKS-Forlaget.